

kORE nine

letnik XVI

številka 16

Novo mesto, december 2023

Uvod

Društvo vojnih invalidov Dolenjske, Posavja in Bele krajine deluje kot eno izmed regijskih društev v Zvezi društev vojnih invalidov Slovenije.

Društvo organizirano skrbi za vojne invalide na področju socialnega zdravstvenega varstva, rehabilitacije in vključevanja vojnih invalidov v okolje in delo.

Temeljni cilj je uveljavljanje človekovih pravic in posebnih pravic, ki jih vojnim invalidom zagotavlja Zakon o vojnih invalidih. Pomagamo vojnim invalidom pri kompenziranju invalidnosti, pri premagovanju življenjskih težav in v primerih socialne stiske. Izvajamo programe za vojne invalide in druge člane društva.

V letošnjem letu smo uspešno izvedli volilno skupščino.

Program ohranjanja zdravja v Čatežu je bil izveden po načrtu, termini so bili zasedeni.

Posamezna športna srečanja so bila izvedena po programu zveze in so se jih naši športniki redno udeleževali. Bili so zelo aktivni in uspešni pri tekmovanjih, na državnem prvenstvu so dosegli izjemno drugo mesto. Lahko smo zadovoljni z aktivnostjo in rezultati naših športnikov in upam, da bo taka aktivnost ostala tudi vnaprej.

Naše društvo je bilo letos organizator tekmovanja Zveze društev vojnih invalidov v streljanju, ker smo bili dober organizator, smo dobili pohvale drugih društev in Zveze društev.

Srečanje vojnih invalidov Zveze vojnih invalidov Slovenije je bilo v Prevaljah. Z lepo udeležbo našega društva smo si poleg srečanja ogledali tudi zanimivosti Koroške pred poplavami.

Jesenski izlet v Belo krajino nas je popeljal do domačije našega člana in od volitev na skupščini novega predsednika podružnice Bela krajina Antona Žuglja.

Nato smo se zapeljali do vasice Otok, kjer smo si ogledali letalo DC-3- DAKOTA, s takimi so med drugo svetovno vojno vozili ranjence v Italijo.

Sledil je obisk kmetije Klepec, kjer smo si ogledali proizvodnjo raznih mok, testenin in olja. V vasi Žuniči smo si ogledali muzej na prostem in predelavo lanu in konoplje. V Vinici pa smo si ogledali Župančičev muzej. Zaključili smo pri Madroniču pri reki Kolpi.

Izvršni odbor društva se je sestel trikrat. Govorili smo o aktivnostih ter rekreaciji za vojne invalide društva, članarini

Kazalo

UVOD	2
VOLILNA SKUPŠČINA DRUŠTVA	3
SREČANJE VOJNIH INVALIDOV PREVALJE 27.5.2023	4
INTERVJU S ČLANOM FRANCEM GORNIKOM	6
JESENSKI IZLET V BELO KRAJINO	7
PROGRAM PREVENTIVNE AKTIVNOSTI	12
ŠPORTNI KOTIČEK	13
HOJA IN SPROŠČANJE	16
POSEBNA ZDRAVSTVENA IZKAZNICA	17
NAŠA HIŠNA LJUBLJENČKA	17
JAGERMEISTER	18
OD DECEMBRA 2022 DO NOVEMBRA 2023	
SO NAS ZAPUSTILI	21
VLOGA ZA POMOČ	22

društva, ki ostaja 12 evrov, kopalnih kartah, izletu v Belo krajino, novoletnem srečanju.

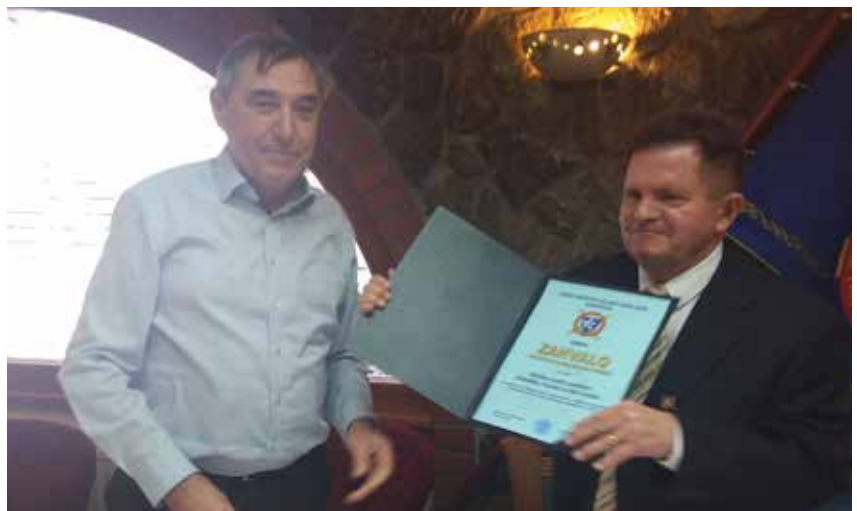
Zelo uspešno je bilo tudi predavanje Zdravstvenega doma Sevnica o preventivnih aktivnostih za izboljšanje zdravja. Preverili so nam srčni utrip, sladkor v krvi in naše gibalne sposobnosti.

Smo tudi telovadili, poslušali o pravilni negi naših zob in spraševali o različnih tegobah našega zdravja.

Za naslednje leto pa želim vsem članom največ zdravja in uspešno leto, čim več sodelovanja z našim društvom in željo, da se še v večjem številu udeležite naših aktivnosti.

Predsednik društva
mag. Zvonko Špelko

VOLILNA SKUPŠČINA DRUŠTVA

Letos smo imeli volilno skupščino v Ždinji vasi pri Novem mestu. Od skupno 21 delegatov, je bilo navzočih 19 delegatov in s tem je bila zagotovljena sklepčnost skupščine. Prisotni so bili tudi povabljeni člani društva ter generalni sekretar ZDVIS mag. Vladimir Pegan. Po razpravah so delegati soglasno potrdili Poročila za leto 2022 in Plan za leto 2023. Soglasno pa so potrdili tudi novega predsednika podružnice Metlika g. Antona Žuglja, ki je

nadomestil sedanjo predsednico go. Ljubico Režek. Sekretar ZDVIS g. Pegan je predal zahvalo Zveze društev vojnih invalidov Slovenije za prizadevno in uspešno delo pri izvedbi športno – rekreativnih prireditev Zveze društev vojnih invalidov Slovenije v obdobju 2019 – 2022, predsedniku društva mag. Zvonku Špelku. Predsednik se je v imenu društva zahvalil generalnemu sekretarju in vsem sodelujočim športnikom.

KOROŠKA - vseslovensko srečanje VIS v soboto, 27. maja 2023 na Prevaljah

Zveza društev vojnih invalidov Slovenije je v soboto, 27. maja 2023, pripravila vsakoletno srečanje. Tokrat smo se dobili na Koroškem.

Srečanja se je udeležilo tudi 36 članov in njihovih svojcev našega Društva VIDPB. Na avtobusu je nas pozdravil predsednik Zvonko Špelko. Na kratko je podal sklepe z zadnje seje IO Društva.

Da je bila družba na avtobusu zadovoljna, vesela, so poskrbeli posamezniki z različnimi »zdravili«. Posebne pohvale je dobivala ga. Žugelj ob degustaciji njene odlične belokranjske pogače.

Na počivališču Lopata smo naredili krajši postanek. Ga. Fanika nas je razveselila z doma pripravljeno kavo, čajem in krofi, ki smo jih spotoma kupili.

Od Celja naprej nam je Robert Vinšek sproti podajal geografske in zgodovinske značilnosti krajev ter pokrajine, po kateri smo se vozili.

Gostitelji so pripravili prisrčen sprejem s pijačo,

šarklji. Program se je pričel ob 11.00 uri v Družbenem domu Prevalje.

Povezovalc programa je s svojim šarmantnim glasom lepo povezoval celotno slavnostnost.

Uvodni govor za vse prisotne je pripadal gostiteljici srečanja predsedniku DVI za Koroško g. Bojanu Černjaku. Pozdravil nas je predsednik ZDVIS Janez Podržaj, dobrodošlico nam je izrekel župan Prevalj dr. Matija Tasič, predsednik Regionalnega združenja vojnih invalidov Furlanije Julijske krajine, g. Pierinnu Violinu, nam je prebral pozdravni govor predsednika italijanskega Združenja vojnih invalidov, profesorja Claudia Betti, predstavnik z ministrstva za obrambo RS, v.d. direktor Uprave RS za vojaško

dediščino dr. Matjaž Ravbar, je predstavil zgodovinski oris boja od antike do današnjega časa, poudaril je skrb za vojne invalide in njihove svojce.

Za glasbene vložke sta poskrbeli domačinka - kantavtorica, kitaristka in skladateljica Ditka ter pevka Trafela. Razvedrilni del je prispeval humorist Gašper Bergant. Po končanem uradnem delu programa nas je zabaval ansambel S.O.S. kvintet.

Po končanem programu so nas pogostili z značilnim koroškim kosilom s turistične kmetije iz Šentanela.

Po dobrem kosilu smo ob 14.00 nadaljevali pot do Poljane, kjer so potekali zadnji boji 2. svetovne vojne v Evropi. Lokalni vodič nam je nazorno predstavil lokalno zgodovino, borbo posameznikov in njihove dramatične usode. Nato smo si ogledali Spomenik

svobode in miru na Poljani. Simbolizira mir in

vojne, iz katere ob eksploziji zletijo golobi, znanilci miru. Ob spomeniku je odtlej vsako leto ob 15. maju proslava v spomin na zadnje boje II. svetovne vojne na evropskih tleh. Organizira jo Občina Prevalje s kulturnimi društvi in Zvezo združenj borcev Mežiške doline.

Nadaljevali smo pot do Mežice. Mesto leži v razgibani kotlini pod Peco

sožitje, končne zmage nad okupatorjem. Kompozicijsko delo akademskega kiparja Stojana Batiča predstavlja razprto, eksplodirano ročno bombo (kragujevka), simbol

ob sotočju potoka Šumca in reke Mežice. Je sedež in središče istoimenske občine. Kraj je bil v preteklosti poznan kot pomembno rudarsko središče. Tu sta

nas sprejela lokalna vodiča. Predstavila sta nam kraj in razstavo v čebelarstvu muzeju. Ta temelji na čebelarstvu zapuščini »koroškega Antona Janša« Rudolfa Galoba, učitelja in šolskega upravitelja v Mežici, ljubitelja čebel, čebelarja in dolgoletnega čebelarstva funkcionarja. Zbirka predstavlja dve ključni temi: poslikane panjske končnice« »čevnice« in zgodovino čebelarjenja do leta 1967. Zaokrožuje pa ju prikaz razvoja čebelarstva organizacije na Koroškem in usode njegovih lastnikov.

Po zaužitju kavice z medom in sladoledu, smo polni lepih vtisov po Koroški ubrali pot proti Posavju, Dolenjski in Beli krajini. Kot vedno nas je čakala okusna in obilna večerja v gostilni Križišče v Radečah. S pesmijo na avtobusu smo zaključili prijeten izlet in nepozabno druženje.

Zahvaljujemo se za odlično organizacijo in pester program koroškemu društvu DVI, našemu predsedniku ter tajnici za nepozaben izlet. Vsako tako druženje nas še tesneje povezuje. Tako se že veselimo ponovnega našega izleta po Beli krajini v začetku jeseni. Imeli smo srečo, da smo si lahko neokrnjene lepote teh krajev ogledali pred strahotno ujmo, ki se je zgodila 4. oktobra 2023.

Zapisal:
Robert Vinšek

INTERVJU S ČLANOM FRANCEM GORNIKOM

S predsednikom podružnice Novo mesto sva obiskala našega člana Šentjernejčana Franca Gornika (tudi Frenk). Našla sva ga v kraju Bri pri Prekopivzidanici-pravzapravi hiši, kjer z ženo preživita večino leta namesto v bloku v Šentjerneju.

Po končani osnovni šoli je v poklicni šoli dosegel poklic kovinarja orodjarja v Kranju. Stanoval je v internatu, saj je bil Iskrin štipendist in po končanem uku je dobil prvo zaposlitev v Iskri v Šentjerneju, glavni proizvod te tovarne so bili upori.

Kot vse zdrave mladeniče je tudi njega doletele čast in obveznost služenje vojaškega roka. Bil je dodeljen v inženirsko enoto in je služil v Srbiji v Obrenovcu in Beogradu.

Pa se ni dobro končalo. Z enoto je bil sedem mesecev na terenu in se je zgodilo: meningitis.

Sledilo je zdravljenje in "dopust" doma v Sloveniji, vendar so ga vpoklicali, da mora svoj rok odslužiti do konca. In se je zgodilo: ponovno meningitis. S terena so ga vsega umazanega s kampanjolo odpeljali na vojaško medicinsko akademijo v Beograd. Zdravljenje je bilo vrhunsko, saj ne more pozabiti enaindvajsetih punkcij.

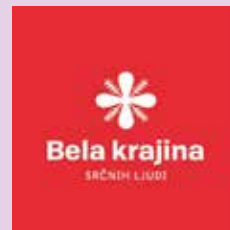

Po vseh terapijah se je vrnil domov in po dveh tednih je že bil na delovnem mestu v Iskri.

Pa meningitis ni počival. Zopet ga je napadel. Sledili so specialistični pregledi na nevrokirurgiji in leta 1971 so "odprli" lobanjo in dokaz, da so strokovnjaki uspešno opravili poseg, je bila zaposlitev v Iskri že po treh mesecih bolniškega staleža. Pa je dočakal leto 2002 in kar je danes zelo pogosto: doživel je srčni udar, vendar ga infarkt ni ustavil, da se ne bi veselil dela v sadovnjaku in vinogradu.

On je dokaz, da se naše glasilo opravičeno imenuje korenine.

JESENSKI IZLET V BELO KRAJINO

Zapisal: Janez Štrbenc
V petek, 1. septembra 2023, je DVI Dolenjske, Posavja in Bele krajine organiziralo vsakoletno jesensko srečanje po Beli krajini.

Pester program po Beli krajini se je udeležilo 36 naših članov in njihovih svojcev.

Prvi člani so vstopili na avtobus v Sevnici, nato v Krškem, Brežicah in Novem mestu. Člani DVI iz Bele krajine so se pridružili v domači pokrajini v mestu Metlika.

Na avtobusu nas je pozdravila ga. Frančiška Mikolič. Predsednik Društva mag. Zvonko Špelko nam je izrekel dobrodošlico ter predstavil delo DVI na republiškem nivoju, sklepe in plane IO DVIDPB.

Vodenje po Beli krajini tudi tokrat pripadalo g. Robertu Vinšku.

Bela krajina nas je pričakala v sončnem vremenu. Znana je po: značilnih lepotah kraške pokrajine, belih brezah, steljnikih, beli laneni narodni noši z usnjenimi pasovi, tradicionalnih dogodkih,

običajih, številnih kulturnih dediščinah, glasbi, narečju, dobrem vinu in hrani ter gostoljubnih ljudeh.

Ta jugovzhodni del Slovenije s kraško pokrajino, z milim mediteranskim podnebjem, mešanjem kultur in vplivov smo začutili že, ko smo prešli njeno SV in deloma S mejo čez Gorjance. Mejna reka Kolpa je na vzhodu in jugu. Na Z in SZ meji na Poljansko goro in deloma na Kočevski Rog.

Pokrajina je v veliki meri izrazito kraška z mnogimi kraškimi pojavi (vrtače, kraška polja, brezna, ...). Znamenitost je črni močeril ali črna človeška ribica, katera po do sedaj znanih podatkih živi le v ožji okolici Črnomlja (reka Dobljica).

Bela krajina je samostojna geografska enota, njena

površina meri okoli 600 km in se razdeli na tri občine: Črnomelj, Metlika in Semič. Bela krajina ima okoli 30.000 prebivalcev, ki je zelo heterogeno.

Ima burno, pestro več tisočletno zgodovino (turški

vpadi, čas Napoleonovih Ilirskih provinc, čas druge svetovne vojne in prvo osvobodeno ozemlje v Sloveniji, razvoj po vojni,...

Dobrodošlico smo doživeli že pri našem članu g. Žuglju in njegovi ženi Mariji na domačem dvorišču v vasi Trnovec pri Metliki. Okušali smo toplo dišeči bel kruh belokranjsko pogačo, domači borovničev, jabolčni in skutin zavitek ob dobri kapljici vina. Tajnica ga. Fanika nam je tudi tokrat pripravila osvežujočo

jutranjo kavo ali čaj.

Na sosednjem griču vasi Trnovec smo najprej obiskali vinsko klet Šuklje, predniki so se ukvarjali z vinogradništvom in vinarstvom že od leta 1895. Sprejela nas je snaha Katja. Predstavila je družinsko, dolgoletno tradicijo pridelovanja in

predelovanja vin. Obdelujejo 5 ha vinogradov, pridelujejo vrhunska buteljčna vina, imajo odprti program raznih vin. Za pridelavo vina je odgovoren oče, za proces kletarjenja pa hči Katja.

Sledila je vodena, strokovna degustacija vin. Ob dobrem narezku smo sproščeno klepetali in okušali njihova vina. Nekateri smo dobro

kapljico tudi kupili.

Pot smo nadaljevali do vasice Otok, kjer stoji letalo DC-3 (DAKOTA), s kakršnim so med drugo svetovno vojno iz tega kraja (letališča) vozili

ranjence v Italijo. Zopet se je izkazal naš član g. Žugelj. Doživeto je obudil spomine na sodelovanje pri postavitvi tega letala in proslavi ob tem. Za ohranjanje letala skrbi vojaški muzej slovenske vojske.

Sledil je obisk kmetije Klepec. Kot družinsko podjetje so vključeni v program razvoja podeželja. Predstavili so nam njihovo proizvodnjo. Pridelujejo in prodajajo razne moke, domače testenine, hladno stiskana olja, kosmiče, tsampo (pražena ječmenova moka). Tudi tu smo okušali njihove dobrote: testenine brez jajc, kruh iz ajdove, pirine moke, ... in seveda tudi kupili njihove izdelke.

V vasi Žuniči smo doživeli muzej na prostem. V narodno nošo oblečen in v domačem narečju nam je gospod Boris pred vstopom v muzej predstavil domačijo imenovano Šokčev dvor. To je v muzej preoblikovano tradicionalno štiristranično

vreteno, kolovrat, kištica za klobka, loparček, statve,…) in veliko ročnega dela. Sejali so aprila. Lan se puka julija, konoplja se seka avgusta ali v septembru, da pa bi aprila lahko že ukrojili nove obleke, se je potrebno dodobra potruditi s tučnjo, trenjem in česanjem vlaken, nato predenjem niti, beljenjem z bukovim pepelom in tkanjem v platno.

Na koncu smo si še ogledali notranjost domačije.

Proti Vinici smo vozili ob mejni reki Kolpi. Izvira v Gorskem kotarju na Hrvaškem in je 294 km dolga reka. Po njenem toku poteka kar 113 km državne meje med Slovenijo in Hrvaško. V zadnjih letih je postal turizem pomembna dejavnost, predvsem v poletnih mesecih, ko lahko obiskovalci uživajo ob kopanju ali čolnarjenju po čisti in topli reki. V neposredni bližini reke je več urejenih kampov (v Gorenji Žagi, Dolu, Srednjih Radencih, Vinici, Adlešičih, Gribljah, Podzemlju, Primostku in Križevski vasi), turističnih kmetij in manjših prenočišč oziroma apartmajev. Zelo pomemben je tudi športni ribolov, tako na slovenski kot hrvaški strani reke Kolpe, ki zapusti Slovenijo pri Metliki in se pred Siskom izliva kot desni pritok reke Save.

V spominski hiši pesnika Otona Župančiča v Vinici smo s pomočjo domačina - študenta spoznavali velikana slovenske moderne. Ogledali smo si dve spominski sobi v različnih obdobjih življenja tega mojstra besed,

zaprto kmečko dvorišče - domačija, kjer v vsakem kotičku živi spomin na stare čase, kjer ohranjeni predmeti pričarajo duh nostalgije. Pri prikazu starih običajev sodeluje tudi gospa Tončka, ki je bila oblečena v narodno

nošo. Ob vstopu skozi osrednja dvorna vrata v dvorišče nam je postregla s svežo, pravkar pečeno belokranjsko pogačo. Gospod Boris nam je podal šilce žganja in predstavitev zavarovanega območja Krajinskega parka Kolpa in njene kulturne dediščine se je začelo... v belokranjskem narečju sta predstavila navade in razmere v Beli krajini nekoč v vaseh ob reki Kolpi: lan in konopljo so predelovali s pomočjo lesenega orodja (bet, tukača, trlica, greben, rašek, preslica,

izjemnega prevajalca in esejista, ki je bil zaprisežen Belokranjec ter kratek film o njegovem življenju.

Vročina, belokranjsko vzdušje in pestrost programa nas je spomnila, da bi že bil čas za pozno kosilo. Tako smo naše srečanje zaključili v lepem okolju ob mejni reki Kolpi in odlični hrani v gostišču Madronič v Prelesju. Poznani so po hišni specialiteti – postrvi, pripravljeno na Madroničev

način in različnih domačih dobrotah. Vse to smo v obilni meri zaužili.

Bela krajina nas vedno vabi s svojimi naravnimi lepotami, bogato kulturno dediščino, tradicionalnimi dogodki, za gurmanski in vinski potep ko zadiši belokranjska pogača, belokranjska povitica, porečje reke Kolpe, Mirna gora, izvir reke Krupe, vabi nas folklor ali sodobna glasba,...

Proti domu smo se odpravili z lepo doživetim dnevom s pestrim programom. Za to se imamo zahvaliti šoferju, ki nas je srečno vozil, naši odlični organizatoriki ge. Faniki, njeno jutranjo kavo ali čaj, predsedniku Društva mag. Zvonku ter članom DVI iz Bele krajine.

Veselimo se ponovnega srečanja in druženja ob zaključku letošnjega leta.

Zapisal: Robert Vinšek

PROGRAM PREVENTIVNE AKTIVNOSTI

Društvo vojnih invalidov Dolenjske, Posavja in Bele krajine, je tudi letos skupaj s Centrom za krepitev zdravja, Zdravstvenega doma Sevnica, dne 5. 10. 2023 izvedlo program preventivne aktivnosti in s tem pripomoglo tudi nekaj za zdravje naših članov.

Program:

1. Merjenje krvnega tlaka in krvnega sladkorja
2. Vaje za lajšanje bolečin v hrbtenici
3. Dinamometrija – moč stiska roke
4. Ustno zdravje
5. Odgovori na vprašanja članov

Program, ko so ga izvajali fizioterapevt in štiri diplomirane medicinske sestre Centra za krepitev zdravja, se je udeležilo 31 članov. Vsak član se je sam odločil, pri katerih meritvah bo sodeloval, priporočilo je bilo, da se sodeluje pri vseh.

Izvajanje program s pojasnjevanjem rezultatov za vse udeležence je trajalo od 9.00 ure do 12.00 ure. Vsi so bili z izvajanjem programov zelo zadovoljni, prav tako tudi s svojimi rezultati.

Po končanem programu smo imeli druženje. Vprašanj o drugih tegobah,

ki nas mučijo ni in ni bilo konec. Veliko smo dobili informacij, kako skrbeti v naših letih za zdravje, ki je zelo pomembno, čeprav smo ugotovili, da dokler ga imamo, se tega žal ne zavedamo. Dogovorili smo se, da bomo naslednje leto podobno akcijo ponovili.

Dobre volje in nasmejani smo okoli 13.00 ure odšli domov.

Podružnice

Predsednik društva
mag. Zvonko Špelko

Pisarniške posle vodi:
Fanika Mikolič 041 909 300

Predsednik/ca

Brežice **Jožica Kuhar**
070 370 014

Črnomelj **Ivan Lukanič**
070 739 073

Krško **Boris Kuhar**
041 999 979

Metlika **Žugelj Anton**
040 814 711

Novo mesto **Dušan Nahtigal**
041 377 924

Sevnica **Božidar Debevc**
041 996 555

Trebnje **Dušan Zupan**
07 30 47 708 040 597 011

ŠPORTNI KOTIČEK

Kot vsako leto so se tudi v tem letu naši športniki udeležili vseh tekmovanj, ki jih je priredila Zveza društev vojnih invalidov Slovenije, kot tudi ostala društva. V našem društvu imamo zelo aktivne športnike, ki se ponašajo tudi z zelo dobrimi rezultati. Tekmujejo od začetka do konca leta.

STRELJANJE

Naši strelci so 24. 1. 2023, organizirali Tekmovanje za člane veteranskih, domoljubnih in invalidskih organizacij v streljanju z zračno puško, tako je bilo tudi letos. V januarju se je zbralo sedem ekip. Ekipa ZŠČ je zasedla 1. mesto, 2. mesto ekipa ZB NOB in 3. mesto OZWS Dolenjske. Naši strelci so

tekmovali z dvema ekipama in zasedli peto in sedmo mesto.

V februarju so se udeležili tekmovanja v streljanju s serijsko puško, ki ga je organiziralo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Dolenjske. Tekmovanje je bilo v spomin na obletnico rojstva Franca Uršiča, potekalo je na strelišču, v zaklonišču na Jerebovi ulici v Novem mestu, 15. 2. 2023. Tekmovanja se je udeležilo sedem ekip. Naši strelci so tokrat zasedli sedmo mesto.

Prvenstvo ZDVIS v streljanju je letos organiziralo naše društvo 11. 3. 2023 v Novem mestu.

Na tekmovanje se je prijavilo 10 društev oziroma 37 tekmovalcev s statusom vojnega invalida in 9 ostalih tekmovalcev, od tega so bili odsotni 3 tekmovalci, 2 s statusom in 1 drugi član.

Člani s statusom vojnega invalida: 1. Bojan Pušnik, DVI Celje, 2. Žare Milić, DVI Zasavje in 3. Alojz Petrič, DVI Dolenjska.

Člani s statusom vojnega invalida, ki nastopajo v skupini SH2: 1. Alojz Sever, DVI Sev. Primorska, 2. Marko Saksida, Sev. Primorska in 3. Edi Bruderman, DVI Ljubljana.

Pridruženi člani: 1. Darko Šajhar, DVI Koroška, 2. Milan Rus, DVI Dolenjska, Posavje in Bela krajina in 3. Mirko Bele, DVI Dolenjska, Posavje in Bela krajina.

Tekmovanje veteranskih organizacij v streljanju z zračno puško v počastitev 9. maja Dneva zmage, je organiziralo Združenje borcev NOB Novo mesto dne 10. 5. 2023, katerega so se udeležili tudi naši strelci. Skupno so zasedli 6. mesto.

DVI Trbovlje je organiziralo 10. 6. 2023, tekmovanje z zračno puško, v počastitev občinskega praznika. Od skupno petnajstih strelcev, so naši zasedli 2., 6., 7. in 9. mesto. V skupni razvrstitvi so bili na 6. mestu.

OZŠČ Novo mesto, je 17. 6. 2023, organiziralo tekmovanje na strelišču, Jerebova ulica, Novo mesto. Naše društvo je imelo tri predstavnike, ki so zasedli ekipno 4. mesto.

Strelsko tekmovanje dne 1. 7. 2023, ki ga je organiziralo DVI Nova Gorica, ob dnevu borca. Tekmovanja so se udeležili štirje naši člani. Posamično so zasedli 14., 18., 20. in 21. mesto, skupno pa 7. mesto.

NAŠI STRELCI: Janez Štrbenc, Alojz Dragan, Janez Šepic, Ivan Lukanič, Alojz Petrič, Branko Rogelj, Anton Žugelj in Robert Vinšek, člani s statusom vojnega invalida in pridružena člana Milan Rus in Mirko Bele. ČESTITAMO!

KEGLJANJE

Tekmovanje v kegljanju, ki ga razpisuje Zveza društev vojnih invalidov Slovenije, je izvedlo DVI Maribor dne 25. 3. 2023. Iz našega društva se je udeležilo pet tekmovalcev Štefan Može, Dragoslav Mraović, Anton Žugelj, Boris Kuhar, Alojz Petrič.

V kategoriji posamezno 120 lučajev so zasedli 4. mesto, v kategoriji posamezno 60 lučajev, so zasedli 2., 4., 10. in 11. mesto. Srebrno medaljo je osvojil naš član Dragoslav Mraović. ČESTITAMO VSEM!

ŠPORTNE IGRE

Športne igre so potekala po razpisu ZDVIS, izvedlo jih je DVI Ljubljana dne 15. 4. 2023. Tekmovali smo v naslednjih disciplinah:

BALINANJE v sestavi: Alojz Petrič, Branko Rogelj in Peter Medle ter zasedli odlično 1. mesto.

KEGLJANJE v sestavi: Dragoslav Mraović, Štefan Može in Anton Žugelj ter zasedli posamično 7., 9. in 11. mesto, ekipno pa odlično 2. mesto. **PIKADO** v sestavi: Karlo Plevnik, Alojz Dragan in Boris Kuhar ter zasedli posamično 5., 14. in 19. mesto, ekipno pa odlično 4. mesto.

STRELJANJE v sestavi: Robert Vinšek, Janez Štrbenc in Ivan Lukanič ter zasedli posamično 1., 11. in 18. mesto, ekipno pa odlično 2. mesto.

ŠAH v sestavi: Janez Šepic, ki je zasedel posamično 7., kot tudi ekipno.

S svojimi vrhunskimi rezultati v vseh disciplinah so se uvrstili na odlično 2. mesto. ČESTITAMO!

BALINANJE

Tekmovanje v balinanju je razpisala ZDVIS, izvedlo ga je DVI Sežana, kjer je tudi potekalo dne 13. 5. 2023.

Tekmovali so: Janez Štrbenc, Janez Šepic, Branko Rogelj, Alojz Petrič in Alojz Dragan in zasedli skupno sedmo mesto. ČESTITAMO!

RIBOLOV

Izvajalec prvenstva v ribolovu je bilo DVI Ptuj dne 3. 6. 2023. Naši ribiči, ki so zasedli, 10., 13. in 14. mesto. ČESTITAMO!

PETANKA

Dne 17. 6. 2023 je tekmovanje v petanki izvedlo DVI Zasavje, ki ga je razpisala ZDVIS Ljubljana. Tekmovali so Alojz Petrič, Alojz Dragan, Janez Štrbenc in Branko Rogelj. Tekmovanje je potekalo v

dveh ekipah, prva ekipa je dosegla 3. mesto, druga pa 6. mesto. ČESTITAMO!

ŠAH

Tekmovanje v šahu je izvedlo DVI Maribor, ki da je razpisala ZDVIS Ljubljana. Iz našega društva je tekmoval Štefan Može, ki je zasedel 8. mesto. ČESTITAMO!

PIKADO

Tekmovanje v pikadu je razpisala ZDVIS, izvedlo ga je DVI Celje, kjer je tudi potekalo dne 7. 10. 2023.

Tekmovali so: Janez Štrbenc, Anton Žugelj, Boris Kuhar, Branko Rogelj, Karlo Plevnik, Robert Vinšek, Alojz Petrič in Janez Šepic. Zasedli so 9., 11., 12., 14., 18., 23., 26. in 34. mesto. Naš tekmovalec Janez Štrbenc se je z dobrim rezultatom uvrstil na državno prvenstvo v Radljah, ki bo potekalo 11. 11. 2023 – DRŽIMO PESTI. Vsem ČESTITAMO!

VSEM ŠPORTNIKOM
ZA DOSEŽENE REZULTATE
ČESTITAMO,
OSTALE ČLANE
VABIMO,
DA SE JIM PRIDRUŽITE,
DA BO NAŠE DRUŠTVO
NA TEKMOVANJIH
SODELOVALO
V ČIM VEČJEM ŠTEVILU,
POSTALO MOČNEJŠE
IN DOSEGALO
ŠE BOLJŠE REZULTATE.
ZA VSE NAS,
KI SMO OSTALI DOMA,
STE VSI
VELIKI ZMAGOVALCI!

HOJA IN SPROŠČANJE

V mojem kraju, nedaleč stran od naše hiše, je veliko možnosti za rekreacijo.

Sobotna in nedeljska jutra začnem s hojo. Vstanem okoli 7.30 in po kavi, ki jo skuham zase in za ženo, se odpravim na mogočni sevniški grad. Stanujem pod gradom in rad rečem, da grad gledam skozi okno iz spalnice.

Že kot otrok sem zelo rad hodil. Šola, v katero sem hodil kot osnovnošolec, ni bila v mojem domačem kraju.

V šolo in domov sem dnevno moral prehoditi okoli 8 km, ne glede na dež in snežne zamete. Iz vasi nas je bilo nekaj otrok različnih starosti, ki smo skupaj pešačili proti hramu znanja v šolo v Krmelj. Takrat ni bilo šolskih prevozov. So pa to bili lepi, srečni časi na vasi. Doživel sem veliko prijetnih dogodivščin po gozdnih poteh, ko smo se spuščali v krmeljsko dolino. Prav gotovo tudi zato rad hodim. To je v moji navadi in mi je v veselje, kljub težki poškodbi na desni nogi v času služenja vojaškega roka in poškodbi leve noge pred štirimi leti, ko me je prevozil moj osebni avto.

Sevniški grad je izredno lep in mogočen od zunaj in od znotraj. Stoji na razglednem griču nad starim mestnim jedrom, nad mojo hišo. Pot do gradu me vodi navkreber in je zelo kratka. Po dobrih 50 m hoje sem v grajskem parku, ki je moj cilj. Iz parka je prelep pogled na okoliško

hribovje, stari del mesta in na dolino reke Save, ki teče ob železniški progi proti Hrvaški. Grad stoji na višini 231 m nadmorske višine. Obdan je s stoletnimi drevesi. Najbolj znamenito drevo parka je kalifornijska kalocedra. Mogočni pa so še javorovo listne platane, javor, beli gaber, divji kostanj, hrast, črni gaber in drugi. Med drevesi so označene energijske točke, kjer zemlja najbolj izžareva svojo energijo.

Hoja po gradu me pomirja, hitri koraki so lahkotni in brez naporov. Naredim cca. 5000 korakov, kar je dobre 3 km. Ne čutim utrujenosti tudi zaradi pozitivne energije, ki jo oddajajo drevesa. Z vdihom in počasnimi izdihom poskrbim za svoja pljuča.

Hoja nič ne stane. Porabljen čas vsekakor ni izgubljen in jo zelo priporočam vsem, ki jim noge še dobro služijo.

Zapisal in fotografiral:
Božidar Debevc

POSEBNA ZDRAVSTVENA IZKAZNICA

Naj se tudi jaz oglasim s člankom, ki vam bo verjetno v pomoč. Gre za posebno kartico, ki sem jo nekaterim članom že dala ob določeni aktivnosti Društva.

Ker sem sama že nekajkrat spremljala, da v zdravstvenih ustanovah ne morejo vzpostaviti kontakta med bolnikom in svojci, sem ugotovila, da ta kartica to nudi.

Na kartico zabeležimo svoje osebne podatke, ter diagnoze, če jih imate. Zelo dobrodošli so tudi podatki, o zdravilih, ki jih prejemo in o alergijah na določene snovi. Pomemben podatek, ki ga moramo navesti, je kontaktna oseba z imenom in s priimkom ter telefonsko številko. To pomaga, da se lažje vzpostavi kontakt, če se zgodi kaj nepredvidenega. Kontaktni osebi sta lahko napisani dve ali celo tri.

Kartico moramo imeti vedno pri sebi poleg zdravstvene kartice, kar bo za vas pomenilo večjo osebno varnost. Kartico lahko dobite v trgovini «Stara šola» pri Kandijem mostu v Novem mestu ali pa jo naročite preko našega društva.

Za sladkorne bolnike je kartica zelo pomembna, ker se lahko zgodi, da padejo v hipoglikemijo (padec

krvnega sladkorja pod vrednost, ki omogočajo normalno delovanje možganov) in so v nezavesti.

Upam, da kartice ne bo potrebno uporabljati, vendar če bo, pa bo zelo dobrodošla.

Zapisala: Jožica Rolih

NAŠA HIŠNA LJUBLJENČKA

Že nekaj let imamo pri nas sobno muco z imenom Ivana in njenega polbrata Lorda. Sta rodovniške pasme NEVA MASQUERADE. Imena pa jim je vzrediteljica dala po abecednem redu legla. Sta dolgodlaki mački z bujno grivo in košatim repom. Njune oči so nebeško modre, odlikuje ju samozavestna hoja in dvignjen rep razprt v pahljačo. Doba odraščanja pri pasmi traja do 5 let.

Pasma neva masquerade je srednje velika po rasti, samice so malo manjše od samčkov. Imata mišičasto

telo, kratek širši vrat, zadnje noge so večje kot prednje, šape pa velike in okrogle ter čopaste med blazinicami.

Tudi pri naših se vidi razlika v rasti, saj je Lord dobro leto mlajši pa je večji in težji. Sta rada v družbi človeka in se zelo rada igrata. Ko pa sta sama doma, nas rada pričakata pred vhodnimi vrati. Obožujeta vodo in preden pijeta iz posode, najprej poskusita s tačko. Zelo sta potrpežljiva v družbi otrok, če pa jima družba ni všeč, se diskretno umakneta. V dnevni sobi imamo mačji plezalnik, kjer imata svoj prostor. Veliko časa preživita na balkonu.

Hranimo ju z visoko kakovostno hrano, ki je sestavljena iz hrane briketov in mokre hrane mačjih konzerv. Dobivata tudi vitaminske paste, priboljške, kar si seveda zaslužita.

Ivana in Lord nama lepšata in popestrita dneve. Tudi naš vnuk Mark ju ima zelo rad in ju rad nežno boža in ogovarja.

Zapisal in fotografiral: Božidar Debevc

JAGERMEISTER – domači zeliščni liker (ko veš, kaj popiješ)

Že nekaj let iz zdravilnih rožic pripravljam zeliščni liker. Za namakanje sem kupil 10 litrsko steklenico s širokim vratnim delom, skozi katerega potiskam zelišča.

Za izdelavo uporabim domačo slivovko (lahko tropinovec ali sadjevec), ki je osnova, v katero namakam zelišča.

Zelišča in dele rastlin nabiram po preizkušenem seznamu in jih dodajam v steklenico. Vsakokrat premešam z leseno kuhalnico in zaprem s pokrovom, da alkohol ne hlapi. Cvetov, listov in korenin nabere za dobro pest. Skrbno pazim, da rastline nabiram v sončnem vremenu in da so čiste in suhe. Takrat je v zeliščih največ učinkovin.

Vrsta zelišč, ki jih nabiram:

- lapuhov cvet - v marcu
- trobentice (cvet) - v aprilu
- robentice (list) - v aprilu
- smreka (vršički) - v aprilu ali maju
- robidovi listi - v aprilu, lahko tudi v jesenskem času
- ozkolistni suličasti trpotec - v aprilu in septembru
- navadna marjetica (cvet) - v maju in septembru
- lapuhov list - v maju in juniju
- kamilica (cvet) - v maju in juniju
- gozdna jagoda (list) - v maju in juniju

- brin (zelene jagode) - v maju
- pelin - v maju in juniju
- bezeg (cvet) - v maju in juniju
- navadni rman (cvet) - v maju in juniju
- žajbelj - v maju in juniju
- ajbiž (slez) - v maju in juniju
- meta - v maju in avgustu
- materina dušica - v maju in septembru
- vinska rutica - v maju
- akacija (robinija) cvet - v juniju
- borovnice (listi) - pred zorenjem v juniju
- bela detelja (cvet) - v juniju in v juliju
- janež zelen - v juniju in juliju
- kumina - v juniju in v avgustu
- majaron - v juniju
- lipa (cvet) - v juniju
- širokolistni trpotec - v juniju in v avgustu
- šentjanževka (cvet) - v juniju in v avgustu
- oreh (zelen narezan) - v juniju
- rožmarin - v juniju in v avgustu
- njivska preslica - v juliju in v oktobru
- gozdni kostanj (cvet) - v juliju
- tavžentroža - v juliju in v avgustu
- navadna melisa - v juliju in v avgustu

- brinove zrele jagode - v oktobru

To je zadnje zelišče – plod, ki ga dodam v steklenico.

Vseh 35 zelišč nabere nedaleč stran od doma, po tavžentrože pa se odpeljem v svoj rojstni kraj Stražberg. Med nabiranjem v steklenico dolijem še pol litra alkohola, saj ga rastline nekaj tudi popijejo.

Po zadnjem zelišču, ki sem ga dodal v steklenico, pustim še cca. 14 dni, da odda svojo učinkovino.

IZDELAVA:

Pri izdelavi jagermeistra sodeluje tudi žena, saj je dela kar veliko.

Žganje najprej precediva skozi cedilo, nato še enkrat skozi gazo. Na 1 l žganja daja $\frac{1}{2}$ kg kristalnega sladkorja in ga v večji posodi karamelizirava. Ko lepo porjavi, zalijeva s prekuhano vodo (na $\frac{1}{2}$ kg sladkorja nalijeva $\frac{1}{2}$ l vode). Pustiva, da zavre in da se sladkor raztopi. Nato posodo odstaviva in pustiva, da se ohladi. Dolijem še žganje, ki je bilo precejeno skozi gazo. Dobro premešam in pustim stati kako uro, da se poveže.

Na koncu dodam še pol litra konjaka za »žmoht«.

Jagermeister natočim v pripravljene steklenice in shranim v temni prostor.

V lični steklenici je liker lahko tudi lepo darilo. Vsako leto tudi sam podarim nekaj steklenic.

Priredil in zapisal:
Božidar Debevc

OD DECEMBRA 2022 DO NOVEMBRA 2023 SO SE ŽAL OD NAS POSLOVILI

Ivan Rajk – Novo mesto

Suhy Marija – Novo mesto

Franc Košiček – Novo mesto

Franc Tisovec – Novo mesto

Terezija Bahor – Črnomelj

Terezija Kostrevc – Brežice

Ignac Kraševc – Trebnje

Marija Štrbenc – Sevnica

Kristina Tičar – Sevnica

SLAVA JIM

VLOGA ZA DODELITEV POMOČI

Podpisani-a _____ rojen-a _____

Naslov _____

Davčna številka _____ telefon _____

status: VVI, VI91, VMI, DU, INVALID DELA, ČLAN DRUŠTVA, (ustrezno obkroži)

Prosim za dodelitev pomoči:

- a.) zdraviliško zdravljenje
- b.) terapije
- c.) tehnični pripomočki za zdravje
- d.) vstopnice za plavanje
- e.) ostalo

Rezervacijo si bom uredil-a sam-a.

Razliko od odobrenih sredstev do polne cene storitev bom plačal-a sam-a.

Obrazložitev: opis kakšno pomoč potrebujete, v kakšni obliki, mnenje osebnega zdravnika
in druge okoliščine:

Obvezne priloge:

Fotokopijo zadnjega osebnega dohodka ali pokojnine prosilca in vseh družinskih članov, če živijo z vami v gospodinjstvu.

Potrdilo o odmerjenem katastrskem dohodku za preteklo leto.

S svojim podpisom izjavljam, da so vsi podatki resnični.

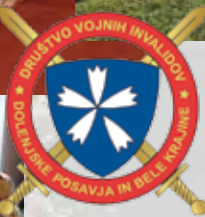
Podpis: _____

Datum: _____

**VLOGO ZA DODELITEV POMOČI LAHKO ODDATE NA SEDEŽU DRUŠTVA
ALI PO POŠTI DO 31. MARCA 2024.**

Seznanjen-a sem, da bo društvo moje podatke uporabilo za namen izvajanja posebnega socialnega programa ohranjanja zdravja in posebnega socialnega programa odpravljanja ovir, za izvedbo postopka dodeljevanja posebne socialne pomoči, za obveščanje o dodeljeni pomoči, za izdajo napotnice za zdravilišče ali terapije, za izdajo naročilnice za izdajo tehničnega pripomočka ali drugo socialno pomoč, za vodenje seznama uporabnikov programa, za pripravo poročil za organe društva in za financiranje FIHO, MDDSZ in občine, pri čemer bo društvo izvedlo vse tehnične in druge ukrepe za varstvo mojih osebnih podatkov

Korenine so interno glasilo DVIDPBk.
Gradivo zbrala: Janez Štrbenc in Frančiška Mikolič
Jezikovni pregled: Janez Štrbenc
Oblikoval je Damjan Čurič.
Tiskanje FORMA BREŽICE d.o.o. Naklada 16. številke Korenin je 140 izvodov.

Društvo vojnih invalidov
Dolenjske, Posavja
in Bele krajine

Novi trg 11, 8000 Novo mesto

Telefon, fax:
07/ 33 75 910 in
Uradne ure: pon. in četr.
od 8h - 11h, dosegljivi
na telefon od 10h - 11h
041-909-300

E-naslov: dvid@siol.net